

AFSCHOTREGISTRATIE WORDT COMPLEET

Op 1 januari 2017 is het wettelijk verplicht alle afschot te registreren. Ook de wildsoorten en vrijgestelde soorten. Voor soorten die op ontheffing worden geschoten was registratie al verplicht. Daarmee wordt de afschotregistratie in Nederland volledig. In dit artikel wordt, vooruitlopend op de wet Natuurbescherming, nut en noodzaak van registratie nog eens besproken.

Foto: Erik de Jonge

Tekst Wim Knol

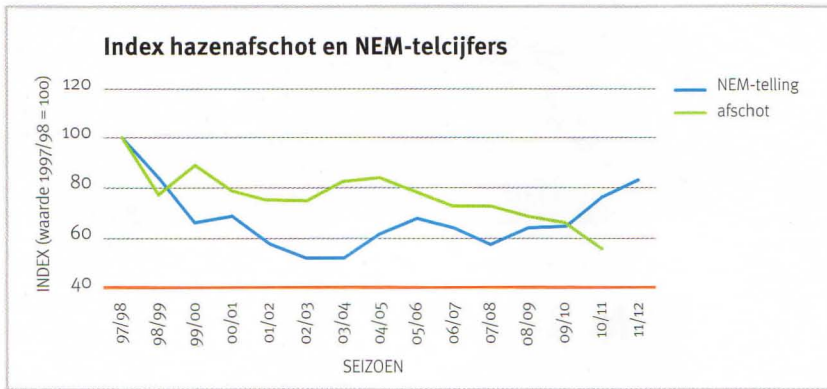
Bijhouden van de jachtbuit is bij jagers eeuwenoud gebruik. Ook in tijden met beperkte wetgeving voelden jagers zich verantwoordelijk voor een redelijk wildstand in hun veld. En dan is vastleggen van aantallen geschoten dieren nuttig. Voor jezelf, maar ook voor elkaar. Dat werd gedaan op vrijwillige basis.

Jachtstatistieken

Historici, maar ook natuuronderzoekers maken dankbaar gebruik van die gegevens. Het is een belangrijke bron om een beeld te krijgen van de wildstand in afgelopen eeuwen. Maar het geeft ook een indicatie welke invloed de jacht had op

Foto: Anoeska van Slegtenhorst

Figuur Index*1 van het afschot per 100 ha en de aantalsontwikkeling van het haas in Nederland in de periode 1997 - 2011
(Bron aantalsontwikkeling: NEM meetnet dagactieve zoogdieren).

de biodiversiteit (zie ook het interview met Jan de Rijk in De Jager 16/17 2015). Ook in de eerste vogelatlas van Nederland (Alleyn, 1970) is dankbaar gebruik gemaakt van oude jachtstatistieken. Dat leverde inzicht op in de verspreiding en dichtheden van soorten. Jachtbuit werd altijd per jachtveld geregistreerd, vaak per jachtdag en soms naar locatie. Ook in eendenkooien werden gevangen eenden geregistreerd naar soort en geslacht, soms ook naar leeftijd. In landen om ons heen worden ook jachtstatistieken bijgehouden. Soms zijn dat totalen per land of per deelgebied, soms zijn het steekproeven in vaste gebieden. Om afschotgegevens te kunnen vergelijken, worden aantallen vaak weergegeven per 100 hectare. Absolute aantallen door de jaren heen zijn moeilijker te interpreteren.

WBE-Nieuwsbrief

Opschrijfboekjes zijn eeuwenlang de basis geweest voor het bijhouden van jachtstatistieken. Ze zijn verre van compleet en geven een onvolledig beeld. Waar in het ene jachtveld een rijk tableau normaal was, kon dat elders in de streek zomaar een stuk lager liggen. Het samenbrengen van afschotcijfers per WBE, FBE en landelijk is daarom belangrijk. De Jagersvereniging heeft vanaf 1980 afschotgegevens landelijk verzameld en gepubliceerd in de WBE-Nieuwsbrief. Hiermee werd per WBE, per provincie en landelijk een beeld gegeven van trends in afschot. Met de decentralisatie van het natuurbeleid en de digitalisering is de registratie versnipperd geraakt en de animo om vrijwillig afschot te registreren van wildsoorten en vrijgestelde soorten ook wat achterop geraakt. Met de verplichte afschotregistratie ligt er een kans om voor alle soorten een goed beeld te schetsen van de trends in afschot.

Wat wordt er na 1 januari van jagers verlangd?

De wet geeft aan dat alle jachtaktehouders hun afschot moeten registreren. Hoe vaak en op welke wijze precies is niet vastgelegd. Voor jaarlijkse overzichten is dat ook niet zo belangrijk, als het maar betrouwbaar plaatsvindt. Door aan het einde van iedere jachtdag het afschot in te vullen in FRS of DORA voorkomt u fouten en twijfels achteraf.

Wat kun je met afschotcijfers?

Iedere jager die al langer zijn afschottotalen bijhoudt, weet iets over de wildstand in zijn jachtveld en de veranderingen daarin. Waar jagers in hun eigen jachtveld minder afschot realiseren, wil dat nog niets zeggen over de wildstand elders in het land. Daarom is het zo belangrijk dat gegevens bij elkaar komen, per WBE, per FBE en landelijk en vergelijkbaar zijn. Voor soorten die in redelijke aantallen voorkomen geven afschotcijfers een goede indicatie van de wildstand. Vooral bij grofwild is dat duidelijk. Meer wild betekent vaak meer afschot en minder wild het omgekeerde. Maar dat klopt niet altijd. Afschotstatistiek is ook onderhevig aan de inspanning van jagers, veranderingen in het biotoop of wet- en regelgeving. Wie herinnert zich niet de tijdelijke sluiting van de jacht vanwege de vogelgriep of de MKZ in 2001? Dat had ook invloed op de aantallen geschoten dieren. Ook de sluiting van de jacht op de vos van 2002-2006 is van invloed geweest op de afschottotalen. Dus die cijfers moeten met verstand worden bekeken. In landelijke of provinciale overzichten worden de grootste uitschieters eruit gefilterd. •

Foto: Lonneke Wiggers

Melden - Afschot jacht en vrijstelling

Afschot -> Diersoorten op: 19-9-2016

Jachtsoorten ↓

diersoort	aantal
Konijn	____
Wilde Eend	____

Landelijk vrijgestelde diersoorten ↓

diersoort	aantal
Kauw	____
Konijn	____

Provinciaal vrijgestelde diersoorten ↓

diersoort	aantal
Duif (verwilderd)	____
Muntjak	____
Damhart	____
Nijlgans	____
Kat (verwilderd)	____
Rosse Stelkelstaart	____
Woelrat	____
Wild zwijn	____
Nerts (amerikaanse)	____

Voorbeeld van een invoerformulier uit FRS met een beperkt aantal (wild)soorten